

Název práce: **Funkce a vnímané přínosy přirozených mentorů v životech dětí a dospívajících ve věku od 11 do 16 let**

Vedoucí práce: Tereza Javornícky Brumovská, PhD.

Posudek

Studentka celkově odvedla nadstandartní práci pro úroveň bakalářské práce, a to zejména v oblasti teoretické práce s cizojazyčným textem, porozuměním a zpracováním tématu. Na výborně zpracované téma do podoby logického a současného argumentu pak vedla samostatnou empirickou studii, včetně inovativní argumentace pro využití participativních a na děti a dospívající zaměřených výzkumných metod, které ve studii úspěšně aplikovala. Tento posudek nejprve reflektuje teoretickou část, poté metodologii a v nakonec výsledky a diskusi dané práce, přičemž se zaměřuje na přednosti a nedostatky daného textu.

Úvod a teoretická část

V úvodní části je dobře představeno téma této práce = téma přirozeného mentoringu pro děti a dospívající jako typu vztahu mezi dospívajícími a dospělými s podporujícími a pečujícími kvalitami. Čtenář je do tématu uveden zřetelně, srozumitelně a čtivě, i s cíly a celkovým přehledem o dalších částech textu, což je důležité pro další orientaci při čtení práce. Tato část se povedla výborně.

V teoretické části studentka zpracovává přehled současné literatury na téma přirozeného mentoringu pro děti a dospívající, a to zevrubně a hloubkově od studií z přelomu 20. století až k aktuálním současným studiím, zaměřených na zkušenost a perspektivu dětí a dospívajících s daným typem vztahu. Úspěšně představuje témata výzkumné literatury v dané oblasti zájmu a jejich vývoj v letech. Načež výborně vypichuje současnou diskusi v oboru a identifikuje mezery v poznání v dané oblasti výzkumu, čímž završuje svůj argument pro empirickou část práce – identifikované mezery totiž vzápětí adresuje ve své empirické studii. Tato část je na vysoké akademické úrovni vzhledem k tomu, že zpracovává téma současně, v souladu s aktuální (cizojazyčnou i místní) literaturou a zároveň na tuto diskusi reaguje a navrhuje svůj akademický a výzkumný příspěvek k ní. Jedná se tedy o profesionálně zpracovaný argument v souladu s nároky na empirický výzkum sociálních věd – myslím, že svým dobře strukturovaným argumentem přesahuje výkony většiny studentů a studentek a jejich BP na FHS UK. Teoretická část je v závěru diskutována ještě i v souvislosti s SDT (Ryan 7 Deci, 1985), což je pro danou oblast poznání relevantní. Celkově chválím i zpracování textu ve čtivé češtině, což je pro téma a jeho český kontext velkým přínosem, hlavně v oblasti jeho aplikací do tvorby sociálních politik a praxe sociálních intervencí – tj. pro české praktiky v oblasti sociálních věd s dětmi a dospívajícími, a pro české pedagogy různého typu.

Metodologie a metody

Studentka po vytyčení svých cílů a výzkumných otázek (Celkem 2 otázky, vyplývající z vystaveného argumentu) výborně zpracovává argumenty k metodologii a metodám, které ve své empirické studii aplikovala. Zde především chválím precizní zpracování metodologické literatury participativních a na děti a dospívající zaměřených metod výzkumu, které jsou současné, v souladu s etikou výzkumu s dětmi a dospívajícími a pro český kontext inovativní – dosud jsou tyto metody zpracované a dostupné jen v anglických textech. Kristýna tak výborně zpracovala vysoce odborné texty na téma metodologie a výzkumných participativních a kvalitativních metod výzkumu s dětmi a dospívajícími, a ty pak následně velice čtivě a při tom odborně předložila českému čtenáři v češtině. A toto je další přínos její práce – výzkum s dětmi a dospívajícími v sociálních vědách česky, na základě odborné přední literatury v oboru informuje čtenáře o současných a etických metodách výzkumu s touto skupinou.

Metodologická část je v souladu se zvyklostmi psaní akademických článků psaná včetně části, kriticky se věnující Limitům této práce, zejména metodologickým. Tuto část považuji pro BP práci za dostatečnou. Celkově je zpracování této části práce na vysoké, až profesionální úrovni a přínosné pro český kontext.

Analýza a výsledky

Analytická část práce je popsána přehledně a logicky, což při reportování kvalitativního výzkumu metodou tematické analýzy na úrovni bakalářského projektu není příliš samozřejmé ani obvyklé. Podle mého názoru se proto jedná o nadstandardní report výsledků kvalitativního empirického projektu BP na FHS UK.

Studentka tu jasně identifikuje témata, která nachází jako společná v analýze svých 10 rozhovorů na dané téma práce. Závěrem čtenáři nabízí přehledné schéma vygenerovaných témat coby výsledků analýzy její studie. Schéma i celý report o tématech a jejich ilustrace v rámci empirických dat jsou přehledná, logická, a originální. Závěrečné schéma zpracovala nadstandardně v rámci požadavků na úrovni BP práce - a to se zaměřením na čtenáře a jeho srozumitelné informování o výsledcích její studie. Zvládla tak komunikaci svých výsledků čtenáři na nadstandardní úrovni BP. Schéma je v rámci textu BP bonusem. Hloubka analýzy a zvládnutí dat je na stupni BP také nadstandardní a v rámci BP výborně zpracovaná, včetně zvládnutí kvalitativních analytických metod a využitím profesionálního analytického softwaru QSR NVivo 14.

Pro práci na dalším stupni studia (DP) by studentka mohla rozšířit své dovednosti v rámci navýšení objemu dat pro tematickou analýzu anebo přesun k hloubkovým metodám analýzy případových studií, např. Interpretativní fenomenologické analýze.

Diskuse a závěr, celkové hodnocení

Diskuse je v závěru práce provedená také výborně, v souladu se současnou literaturou a výborným pochopením aktuálního stavu poznání v daném tématu. Jsou tu navíc diskutovány i implikace empirického výzkumu, a konkrétní studie, pro intervenční praxi služeb pro děti a dospívající. Toto propojení je dalším nadstandardním pochopením tématu včetně jeho kontextu a širších dopadů výzkumu a jeho přímých přínosů pro společnost na bakalářské úrovni studia. Celkově je úroveň této práce pro bakalářský stupeň studia na FHS UK nadstandardně vysoká.

Mezi slabší stránky práce patří překlepy v textu a mírné nedostatky ve formální úpravě např. referencí literatury v textu. V teoretické části práce je možné najít ještě prostor pro další práci s textem a jeho strukturou, což ale nijak neovlivňuje srozumitelnost vystaveného argumentu pomocí zpracované literatury. Jinak vidím tento text jako výjimečně dobře zpracovanou bakalářskou práci na FHS UK.

Celkově bych se chtěla studentky u obhajoby zeptat na následující reflexi:

Můžete reflektovat vaši zkušenost s aplikací participativních a na děti zaměřených metod sběru dat s tradičními metodami výzkumu s dětmi: Jaké jsou výhody a rizika participativních a na děti zaměřených metod výzkumu s dětmi v porovnání např. s tradičním pozorováním a dotazníkovým šetřením?

Můžete reflektovat váš proces tvorby bakalářské empirické studie z ohledem na vaše výzkumné a další dovednosti – naučila jste se při procesu BP nové dovednosti – a jaké?

Celkově studentce Kristýně Gajové za její práci s textem, empirickou studii BP jakož i za její samostatné uchopení tématu, a aktivní spolupráci se supervizorkou BP během tvorby práce – navrhuji hodnocení VÝBORNĚ - v návaznosti na její výkon při obhajobě.

Tereza J. Brumovska, PhD.

Vedoucí bakalářské práce - BP supervizorka